

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ

FORMATION OF PROFESSIONALLY ORIENTED ENGLISH LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE PHYSICAL THERAPIST

У статті розглянуто проблему формування професійно орієнтованої англійської комунікативної компетентності майбутніх фізичних терапевтів у процесі навчання англійської мови за професійним спрямуванням (АМПС). Проаналізовано сутність понять «компетентність», «іншомовна комунікативна компетентність», «професійно орієнтована іншомовна комунікативна компетентність»; визначено поняття «професійно орієнтована англійська комунікативна компетентність майбутніх фізичних терапевтів» та охарактеризовано основні компоненти її структури. З'ясовано педагогічні умови, що забезпечують ефективне формування професійно орієнтованої англійської комунікативної компетентності (ПАКК). Розглянуто питання розробки змісту курсу АМПС для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Наголошено, що організовуючи процес навчання АМПС необхідно максимально враховувати специфіку майбутньої професійної діяльності студентів, визначити типові ситуації спілкування і відібрати необхідний мовний та мовленнєвий матеріал відповідно до конкретних потреб фахівців. Визначено мовленнєві уміння, типові професійні ситуації майбутніх фізичних терапевтів, відібрано необхідний мовний мінімум. Акцентовано, що граматичний складовий має відводитися значно менше місце у структурі формування ПАКК, ніж лексичний. Обґрунтовано необхідність відбору граматичного мінімуму. Визначено дієві методи і технології навчання (Task-based learning, ситуативне моделювання, проєктна діяльність, кейс-метод, інтерактивні технології «круглий стіл», «мозковий штурм»). Підкреслено, що у сучасних умовах успішність опанування АМПС значною мірою визначається рівнем інтеграції у навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій релевантних до фахової підготовки. З'ясовано та охарактеризовано ефективні цифрові ресурси. Отримані результати дослідження та запропоновані рекомендації мають практичну цінність і можуть бути використані для розробки робочих програм та організації навчального процесу з дисципліни АМПС на спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Ключові слова: професійно орієнтована англійська комунікативна компетентність, майбутні фізичні терапевти, «англійська мова професійного спрямування»,

автентичні матеріали, зміст навчання, вміння, методи, цифрові технології.

The article examines the problem of developing professionally oriented English communicative competence of future physical therapist in the process of learning English for Specific Purposes (ESP). The essence of the concepts "competence", "foreign language communicative competence", and "professionally oriented foreign language communicative competence" is analyzed. The concept of "professionally oriented English communicative competence of future physical therapist" is defined, and the main components of its structure are described. The pedagogical conditions that ensure the effective formation of professionally oriented English communicative competence are identified. The issue of developing the ESP course content for students majoring in 227 "Physical Therapy, Occupational Therapy" is considered. The paper emphasizes the importance of considering the specifics of future professional activities, typical communication situations, and the selection of appropriate linguistic and speech material according to the practical needs of specialists. Communicative skills, typical professional situations of future physical therapist, and the necessary lexical and grammar minimum are identified. Effective methods and technologies are characterized such as simulations, role playing, project-based learning, case study, and task-based learning. Emphasis is placed on the practical value of students' video recordings of tasks that integrate English communication with physical activity as a means of developing their own professional rehabilitation blog. It is highlighted that success of mastering ESP is largely determined by the level integration of information and communication technologies and the use of digital tools that facilitate the development of language skills in professional contexts. Digital resources for teaching future rehabilitation specialists are identified and described. The research results and proposed recommendations are of practical value and can be used for developing curriculum and organizing the ESP learning process for students majoring in 227 "Physical Therapy, Occupational Therapy."

Key words: professionally oriented English communicative competence, future physical therapist, English for Specific Purposes, authentic materials, content of teaching, methods and techniques, skills, digital technologies.

УДК 378.147:811.111
DOI <https://doi.org/10.32782/ip/88.42>
Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Шевченко Ю.В.,
orcid.org/0000-0001-7701-1291
ст. викладач кафедри іноземної філології
Національного університету
«Чернігівська політехніка»

Сікалюк А.І.,
orcid.org/0000-0002-6681-271X
канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології
Національного університету
«Чернігівська політехніка»

Биконя О.П.,
orcid.org/0000-0002-8865-8792
докт. пед. наук, професор,
професор кафедри іноземних мов
Пенітенціарної академії України

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. У контексті євроінтеграційних процесів України зростає потреба у фахівцях, здатних ефективно спілкуватися англійською мовою (далі – АМ) у професійному середовищі. Питання підвищення рівня володіння АМ майбутніх фахівців з фізичної терапії набирає особливої актуальності, оскільки внаслідок війни в Україні

значно зросла потреба у фахівцях з фізичної реабілітації здатних ефективно взаємодіяти з іноземними партнерами. Участь українських фізичних терапевтів у міжнародних програмах, проєктах, закордонних стажуваннях, конференціях потребує високого рівня володіння АМ.

Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR) [7], випускники освітнього ступеня «бакалавр» повинні досягти рівня

володіння АМ не нижче В2. Проте результати тестування випускників спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» свідчать, що рівень більшості з них не відповідає В2. Серед основних причин такого стану – недостатній рівень володіння АМ у вступників (переважання рівнів А1–А2 за результатами вхідного тестування першокурсників НУ «Чернігівська політехніка» у 2023–2025 н.р.), тоді як рівень В1, відповідно до Програми [16], має бути пререквізитом для опанування курсу англійської мови за професійним спрямуванням (далі – АМПС). До чинників, що ускладнюють формування професійно орієнтованої англомовної комунікативної компетентності (далі – ПАКК) належать також обмежена кількість аудиторних занять, домінування самостійної роботи та недостатній рівень сформованості навчально-стратегічної компетентності студентів. Усе це створює суттєві виклики для викладачів АМПС та зумовлює актуальність проблеми пошуку шляхів удосконалення процесу формування ПАКК майбутніх фізичних терапевтів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування іншомовної компетентності здобувачів вищої освіти (далі – ЗВО) приділяють увагу багато вітчизняних та зарубіжних вчених. Загальними засадами викладання іноземних мов для ЗВО немовних спеціальностей займалися Р. Гришкова, О. Тарнопольський, М. Кабанова, W. Widdowson, J. Brown, S. Starfield, T. Hutchinson, D. Brinton, H. Basturkmen та багато інших. На сучасному етапі вже здійснено чимало наукових розвідок з різних аспектів проблеми формування професійно орієнтованої іншомовної компетентності майбутніх фахівців різних галузей, зокрема: фахівців сфери обслуговування (Гриняєва Н. М.), туризму (Баб'юк О. В.), агроінженерії (Поліщук А. В.), інформаційних технологій (Вяхк І. А.), морського флоту (Козак С.В.), харчової промисловості (Чередніченко Г.А.), майбутніх економістів (З. М. Корнєва, Биконя О. П.), психологів (Левчик І.Ю.) та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проте, проведений нами аналіз наукових джерел свідчить, що спеціальним дослідженням, присвяченим специфіці формування ПАКК майбутніх фахівців сфери фізичної терапії, ерготерапії не приділено належної уваги, що створює простір для дослідження.

Мета статті полягає у визначенні та обґрунтуванні методичних засад і педагогічних умов ефективного формування ПАКК майбутніх фізичних терапевтів у процесі опанування АМПС.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку педагогіки вищої школи компетентнісний підхід визнається провідною концепцією у професійній підготовці, а компетентності – ключовими поняттями, що

відображають кінцеву мету підготовки фахівців. Рівень сформованості професійної компетентності майбутнього фахівця залежить від рівня сформованості кожного із структурних компонентів, які визначаються конкретними знаннями, уміннями та якісними характеристиками [6, с. 91].

У контексті проблеми дослідження вважаємо за доцільне розглянути такі поняття, як «компетентність», «іншомовна комунікативна компетентність», «професійно орієнтована іншомовна компетентність» та «професійно орієнтована англомовна комунікативна компетентність фізичного терапевта».

Згідно з Національною рамкою кваліфікацій, «компетентність» визначається як «здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності та інші особисті якості» [10]. З огляду компетентнісного підходу, під компетентністю розуміють індикатори, що допомагають визначити та оцінити підготовку студентів до подальшого життя, власного особистісного розвитку та залучення до участі в житті суспільства [11, с. 247]. Дослідниця Гриняєва Н.М. розкриває поняття «компетентність» – як результат оволодіння відповідною компетенцією, тобто поєднання відповідних знань, умінь та навичок разом зі здібностями та досвідом для ефективного вирішення проблем, характерних для певної сфери діяльності [5, с. 178].

Іншомовній комунікативній компетентності належить особливе місце у системі професійної підготовки майбутніх фахівців. Варто зазначити, що у методичній науці немає одностайної думки щодо визначення цього поняття. Так, дослідниця Н. Сура трактує його, як процес, у межах якого забезпечується здатність комунікантів реалізовувати обмін інформацією іноземною мовою, а також самостійно здійснювати пошук, накопичення й розширення обсягу професійно значущих знань у процесі природного іншомовного спілкування в освітньому процесі [12, с. 191]. Науковці Лозинська Л.Ф., Курах Н. П., Делчинська І. А. розглядають це поняття як багатоаспектний феномен, що включає сукупність соціокультурних, лінгвістичних знань, вмінь та навичок з використанням засобів ІМ в залежності від соціально-рольових ситуацій професійної діяльності; когнітивний та діяльнісний компоненти, забезпечуючи єдність комунікативної та професійної культури фахівця; пізнавальну, комунікативну та інтегративну функцію спілкування [11, с. 248].

Щодо поняття «*іншомовна професійно орієнтована компетентність*», то дослідниця Гриняєва Н. М. у своїй дисертації зазначає, що воно передбачає проєкціювання іншомовних навичок та вмінь на предметний зміст професії [4]. Козак С.В. розглядає це поняття як сформовану в процесі навчання ІМ здатність вільно і адекватно

до умов соціально-рольових ситуацій професійної діяльності розуміти й зумовлювати відповідні мовленнєві висловлювання згідно з теоретичними положеннями і знаннями, що виконують інформаційно-комунікативну функцію, а також практичні вміння та навички, які забезпечують перцептивно-комунікативну та інтеракційно-комунікативну функції спілкування за допомогою засобів іноземної мови [9, с. 12].

З огляду на вищезазначене, ми трактуємо поняття «*професійно орієнтована англомовна комунікативна компетентність фізичного терапевта*» як інтегративну характеристику фахівця, що охоплює знання, уміння, навички та особистісні якості, необхідні для ефективного використання АМ у професійній діяльності в галузі фізичної терапії.

Структура ПАКК досі залишається предметом наукових дискусій. Деякі дослідники обмежуються виділенням лише базових компонентів – лінгвістичного, соціокультурного та прагматичного. Водночас представники інших наукових підходів пропонують розширене трактування структури, до складу якої включають інші компоненти.

У нашому дослідженні ми виділяємо такі основні взаємопов'язані *компоненти структури ПАКК майбутніх фізичних терапевтів*: лінгвістичний, професійно-діяльнісний, соціокультурний, навчально-стратегічний і особистісний (афективно-мотиваційний) компонент.

Лінгвістичний компонент (мовний і мовленнєвий) охоплює знання фонетичних, лексичних, семантичних, граматичних норм АМ та оперування професійною термінологією; розвиток продуктивних (говоріння, письмо) і рецептивних (аудіювання, читання) умінь у типових ситуаціях академічного та професійного спілкування.

Професійно-діяльнісний компонент орієнтований на застосування англомовних комунікативних умінь у практичній діяльності фізичного терапевта забезпечуючи ефективне використання АМ в реальних ситуаціях, інтеграцію теоретичних знань з практичними вміннями.

Соціокультурний компонент сприяє формуванню міжкультурної толерантності та врахуванню міжкультурних особливостей під час комунікації. Цей компонент забезпечує усвідомлення культурних відмінностей у поведінці, вербальній і невербальній комунікації, стилях взаємодії, що особливо важливо для ефективної професійної діяльності в міжнародному середовищі.

Навчально-стратегічний компонент, передбачає здатність до самостійного вивчення АМПС. Він охоплює вміння майбутнього фахівця планувати власну освітню траєкторію, визначати індивідуальні цілі вивчення АМПС, застосовувати сучасні методики самонавчання.

Особистісний (афективно-мотиваційний)

компонент визначає мотивацію до навчання та професійного розвитку, розвиток емпатії, терпимості й відповідальності за якість професійної комунікації. Слід наголосити, що для майбутніх фізичних терапевтів цей компонент набуває особливого значення, оскільки ефективне спілкування з пацієнтами та їхніми родинами вимагає не лише високого рівня мовної компетентності, а й уміння враховувати емоційний стан пацієнта, підтримувати психологічний комфорт під час реабілітаційних процедур та демонструвати професійну відповідальність у міждисциплінарній команді.

Успішне формування ПАКК майбутніх фахівців можливе за умови реалізації комплексу педагогічних умов, які забезпечують створення сприятливого освітнього середовища для оволодіння АМПС.

На основі аналізу результатів досліджень науковців [2; 3; 4; 6] ми виділяємо такі *педагогічні умови*, що визначають ефективність формування ПАКК: створення та розвиток стійкої мотивації ЗВО до вивчення АМПС; поєднання компетентнісного, когнітивно-комунікативного, діяльнісного, особистісного та професійно-орієнтованого, інтегрованого підходів до викладання АМПС; забезпечення профільно орієнтованого змісту курсу АМП; застосування автентичних навчальних матеріалів; активне використання інформаційно-комунікаційних технологій; релевантний відбір сучасних методів, прийомів і технологій навчання АМПС; належна організація самостійної роботи ЗВО; забезпечення системності контролю та саморефлексії навчальних досягнень у процесі вивчення АМПС.

Однією з важливих педагогічних умов, що впливають на ефективність формування ПАКК вважаємо розвиток *стійкої мотивації* майбутніх фізичних терапевтів до вивчення АМПС, оскільки мотивація виступає рушійною силою опанування мови та забезпечує готовність до навчання впродовж життя. Результати опитування ЗВО першого курсу засвідчили, що не всі першокурсники усвідомлюють значення англійської мови для майбутньої професійної діяльності. Тому варто проводити роз'яснювальну роботу щодо можливостей професійної мобільності. Для цього доцільно організовувати зустрічі із ЗВО, які брали участь у міжнародних програмах академічної мобільності, проєктах та конференціях. Міжпредметні зв'язки та тісна співпраця з профілюючими кафедрами сприяють формуванню усвідомленого ставлення до вивчення АМПС [15, с. 144].

Розглядаючи питання *змісту курсу АМПС* для ЗВО спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія», насамперед, відповідно до положень Програми ESP. National Curriculum for Universities [16], слід визначити ключові мовленнєві вміння, а також типові ситуації та професійні сфери, у яких студенти використовуватимуть ці вміння. Визначення таких параметрів має ґрунтуватися на *аналізі*

потреб майбутніх фахівців, причому пріоритет слід надавати тим потребам, що найбільше забезпечують адекватну мовленнєву поведінку ЗВО у їхній професійній діяльності [16, с. 11].

Провідні методисти у галузі навчання АМПС, Тарнопольський О.Б. і Кабанова М.Р., обґрунтовуючи логіку відбору змісту навчання АМПС, також підкреслюють, що першочерговим є визначення комунікативного аспекту, а вже потім – лінгвістичного [13, с. 123].

Отже, визначимо й наведемо приклади мовленнєвих умінь, без сформованості яких неможливо забезпечити ефективну взаємодію у міжнародному професійному середовищі. *Читання* – розуміння автентичних фахових текстів (довідкові матеріали, клінічні протоколи, інструкції до обладнання тощо); *аудіювання* – сприйняття та інтерпретація висловлювань пацієнтів, колег, змісту професійних дискусій, онлайн-лекцій, тренінгів, вебінарів тощо; *монологічне мовлення* – здатність чітко презентувати широкий спектр професійних питань; *діалогічне мовлення* – умінь підтримувати професійну розмову чи дискусію, аргументовано відстоювати власну позицію (наприклад, під час консиліумів чи професійних обговорень); *письмо* – оформлення документації (карти пацієнта, звіти), ведення ділового листування з колегами тощо.

Ознайомившись із кваліфікаційними характеристиками фахівців з фізичної терапії та результатами опитування ЗВО і викладачів фахових дисциплін, ми визначили такі основні *типові професійні ситуації*, що є релевантними для формування ПАКК майбутніх фізичних терапевтів: проведення консультації з пацієнтом; пояснення плану реабілітаційних заходів, інструкцій щодо виконання лікувальних фізичних вправ (ЛФК); ведення медичної документації, заповнення міжнародних форм оцінювання стану пацієнта; опрацювання технічної інструкцій щодо використання обладнання; участь у міжнародних програмах, стажуваннях, проєктах тощо.

У ході нашого дослідження з'ясовано, що *лексична складова ПАКК* майбутніх фізичних терапевтів передбачає засвоєння термінології з анатомії і фізіології (зокрема, м'язової, скелетної, нервової, серцево-судинної систем), методів фізичної терапії та ерготерапії, назв обладнання, реабілітаційних технік, засобів, а також мовних кліше для пацієнт-орієнтованої комунікації.

Щодо *граматичної складової*, то слід зазначити, що їй відводиться значно менше місце у структурі формування ПАКК, ніж лексичній. Відбір граматичного мінімуму в курсі АМПС є необхідним і обґрунтованим. Це пояснюється тим, що курс орієнтований на професійне спілкування, тому граматичні конструкції мають підбиратися з урахуванням їх активного використання у фахових контекстах. Рациональна мінімізація, зважаючи на обмежену

кількість годин на вивчення АМПС, дозволяє ЗВО зосередитися на тих граматичних формах, які дійсно необхідні для професійної комунікації. Крім того, опрацювання граматики доцільно організовувати на базі фахової лексики, що забезпечує функціональність і практичну спрямованість англомовної підготовки майбутніх фахівців.

Для відбору необхідного *граматичного мінімуму* нами було проведено аналіз професійного мовлення та комунікативних потреб фізичних терапевтів. У результаті визначено такий граматичний мінімум: часи Present, Past Indefinite та Continuous – для опису стану пацієнта й анамнезу; Present Perfect Continuous – для підкреслення тривалості реабілітаційного процесу чи симптомів; Future Simple – для прогнозування результатів реабілітації; ступені порівняння прикметників і прислівників – для оцінювання змін у стані пацієнта та порівняння ефективності методів; питальні конструкції – для збору анамнезу й уточнення деталей; умовні речення I типу – для формулювання рекомендацій і прогнозів; умовні речення II типу – для моделювання гіпотетичних клінічних ситуацій та обговорення можливих наслідків; пасивні конструкції – для опису процедур; модальні дієслова – для вираження необхідності, дозволу чи заборони.

Водночас, слід зазначити, що у процесі навчання АМПС увага звертається й на інші граматичні явища, що трапляються в автентичних навчальних матеріалах, однак, на нашу думку, пріоритет має надаватися тим із них, які є найбільш релевантними та затребуваними у майбутній професійній діяльності фізичного терапевта.

У процесі формування ПАКК майбутніх фахівців слід добирати такі технології, методи та прийоми навчання АМПС, які активізують комунікативну, пізнавальну діяльність ЗВО, розвивають умінь адекватно до ситуації спілкування успішно реалізовувати англомовну мовленнєву діяльність, і водночас відпрацьовують моделі поведінки, необхідні для майбутньої професійної діяльності [14, с. 201].

На основі аналізу сучасних досліджень у галузі методики викладання АМПС та власного досвіду роботи на зазначеній спеціальності, ми вважаємо, що найбільш *дієві методи та технології* формування ПАКК майбутніх фізичних терапевтів є такі: Task-based learning, метод ситуативного моделювання, метод проєктів, case study, інтерактивні технології «Круглий стіл», «Мозковий штурм».

Task-based learning (TBL) полягає у виконанні конкретних завдань, наближених до реальних професійних ситуацій і дозволяє студентам застосовувати мовні навички у практичних умовах, сприяє глибшому засвоєнню матеріалу та розвитку професійної компетентності. Експериментальне дослідження Nazeer, I., & Noorani, A. (2024) підтверджує ефективність TBL у навчанні англійської

мови для спеціальних потреб [17]. У контексті нашого дослідження прикладом застосування TBL може бути демонстрація елементів ЛФК з одночасним наданням інструкцій пацієнтам. Як показує наш досвід, надзвичайно дієвим є відеозапис виконання ЗВО таких завдань із подальшим переглядом, саморефлексією і аналізом. Створений майбутніми реабілітологами відео матеріал може слугувати основою для англомовного медіаконтенту блогу, розширюючи можливості їхньої професійної самореалізації.

Застосування *методу ситуативного моделювання* (симуляції, рольові та ділові ігри) сприяє розвитку комунікативних компетентностей, формуванню адекватних моделей професійної поведінки та набуттю необхідних практичних навичок. Тематику симуляцій та ігор є типові професійні ситуації майбутніх фізичних терапевтів. Наприклад, імітаційні ігри, у яких ЗВО проводять консультації з пацієнтами, пояснюють процедури тощо.

Метод проєктів сприяє інтеграції мовних і фахових знань, розвитку навичок самостійного пошуку та аналізу інформації, розвиває відповідальність за кінцевий результат. Застосування проєктної методики підвищує інтерес ЗВО до вивчення АМПС шляхом розвитку внутрішньої мотивації за допомогою перенесення центру процесу навчання з викладача на студента [8, с. 53]. Прикладом використання цього методу є створення різноманітних проєктів: презентацій, буклетів, відеоінструкцій або дослідницьких доповідей з актуальних тем фізичної терапії та ерготерапії.

Метод case-study полягає у вивченні, аналізі та обговоренні реальних або змодельованих професійних ситуацій. Такий метод розвиває аналітичне мислення, уміння застосовувати теоретичні знання на практиці та формулювати аргументовані професійні рішення.

Застосування *інтерактивної технології* «Круглий стіл» передбачає ведення колективної дискусії, у рамках якої ЗВО обговорюють професійно значущі теми, що сприяє розвитку вміння аргументувати свою позицію англійською мовою, критично оцінювати джерела інформації.

У сучасну епоху цифровізації успішність опанування АМПС значною мірою визначається рівнем інтеграції у навчальний процес *інформаційно-комунікаційних технологій*, релевантних професійній підготовці фахівців.

Застосування онлайн-платформ Quizlet, Kahoot, Anki дозволяє створювати картки, тести та інтерактивні вправи для закріплення фахової лексики. Використання карток, що поєднують зображення анатомічних структур із відповідною термінологією, забезпечує інтеграцію візуального та мовного компонентів навчання, що підвищує ефективність запам'ятовування, сприяє практичному застосуванню отриманих знань, а також

створює умови для диференціації та індивідуалізації навчального процесу.

Особливої уваги заслуговує мобільний застосунок для вивчення анатомії 3D4Medical Essential Anatomy, використання якого, за даними експериментального дослідження L. Pettersson (2018), демонструє високу ефективність у поєднанні з підходом TBL, що сприяє підвищенню результативності навчання англійської мови для спеціальних цілей [18].

Електронні ресурси та бази даних MedlinePlus, PubMed, Physiopedia забезпечують доступ до сучасної наукової та клінічної інформації англійською мовою та сприяють розвитку навичок самостійного пошуку та критичного аналізу даних.

Вагому цінність мають професійні блоги реабілітологів, відео кейси з реабілітаційної практики з подальшим обговоренням змісту та семантичним аналізом висловлювань, що дозволяють формувати комунікативні стратегії переконання, заспокоєння або інформування пацієнта. Як зазначає Бондар Н.В., такі матеріали надають змогу імітувати складні комунікативні ситуації, наприклад, повідомлення поганих новин, опис складних терапевтичних процедур або взаємодію з агресивними пацієнтами, і формують мовну готовність діяти в умовах психологічного навантаження [1, с. 75]. У такий спосіб забезпечується розвиток особистісного компоненту ПАКК.

Використання цифрових технологій відіграє потужну роль у формуванні ПАКК майбутніх фахівців, сприяючи інтеграції лінгвістичних, професійних і навчально-стратегічних компетентностей, розвитку стійкої мотивації до вивчення АМПС протягом життя.

Висновки. Ефективне формування ПАКК майбутніх фізичних терапевтів досягається за умови обґрунтованого відбору мовного та мовленнєвого матеріалу на основі аналізу професійних потреб; поєднання компетентнісного, когнітивно-комунікативного, діяльнісного, особистісно та професійно-орієнтованого, інтегрованого підходів до викладання АМПС; застосування автентичних навчальних матеріалів; активного використання інформаційно-комунікаційних технологій; методів і прийомів, що інтегрують мовну та фахову підготовку (Task-Based Learning, проєкти, case-study, симуляції, ділові ігри); належної організації самостійної роботи студентів і системного контролю результатів навчання. Такий комплексний підхід забезпечує успішне формування ПАКК та готовність майбутніх фізичних терапевтів до ефективної професійної діяльності в англомовному середовищі.

Перспективи подальших розвідок у контексті нашого дослідження вбачаємо у розгляді проблеми формування навчально-стратегічної компетентності майбутніх фізичних терапевтів в аудіюванні у процесі опанування АМПС.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондар Н. В. Роль цифрових технологій у формуванні професійно орієнтованої іншомовної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей. *Закарпатські філолог. студії*. 2025. Т. 2 Вип. 40. С. 73–77.
2. Вяхк І.А. Педагогічні умови формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій: дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04. Вінниця, 2013. 225 с.
3. Гришкова Р.О. Методика навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей. Миколаїв. Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. 2015. 220 с.
4. Гриняєва Н.М. Формування професійно-орієнтованої іншомовної компетентності молодших спеціалістів сфери обслуговування : дис. на здобуття наукового ступеня доктора філософії: Кривий Ріг, 2021. 244 с.
5. Гриняєва Н.М. Проблема формування іншомовної професійно орієнтованої компетентності майбутніх фахівців харчової промисловості. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки*. 2018. № 2 (16) С. 177–183.
6. Дуганець В.І., Рудь А.В., Панцир Ю.І., Поліщук А.В. Педагогічні умови формування іншомовної компетентності майбутніх фахівців аграрно інженерної галузі. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 1(19) С. 86–10
7. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
8. Іванишина В.П., Шевченко Ю.В. Використання проектів у навчанні майбутніх юристів іноземної мови за професійним спрямуванням. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2014, № II (9) /19. С. 52–56.
9. Козак С. В. Формування іншомовної комунікативної компетенції майбутніх фахівців морського флоту: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Одеса, 2001. 20 с.
10. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/stru#Stru> (дата звернення: 19.08.2025).
11. Лозинська Л. Ф., Курах Н. П., Делчинська І. А. Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів у процесі вивчення іноземної мови. *Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки»*. 2022. С. 245–252. URL: <http://academystudies.volyn.ua/index.php/humanities/article/view/283> (дата звернення: 20.08.2025).
12. Сура Н. А. Іншомовна професійна компетентність: головні принципи та компоненти процесу навчання професійно орієнтованого спілкування. *Вісник Луганськ. Держ.пед.ун. ім. Т. Г.Шевченко*. 2003. № 4 (60). С. 190–192.
13. Тарнопольський О.Б., Кабанова М.Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
14. Шевченко Ю.В., Дивнич Г.А, Гайдай Н.М., Биконя О.П. Особливості навчання англійської мови за професійним спрямуванням майбутніх фахівців сфери фізичної культури та спорту. *Інноваційна педагогіка. Науковий журнал*. 2024. Вип. 72 С. 198–202.
15. Шевченко Ю.В. Биконя О.П. Шляхи підвищення мотивації до вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням. *Інноваційна педагогіка. Науковий журнал*. 2021. Вип. 35. С. 142–147.
16. English for Specific Purposes. National Curriculum for Universities. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Колект авторів : Г.Є. Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок та ін. Київ : Ленвіт, 2005. 119 с.
17. Nazeer, I., & Noorani, A. (2024). Assessing the Effectiveness of Task-Based Learning in ESP Classrooms. *Research Article*, 1(1), 1–13. URL: <https://www.academia.edu/120688815> (дата звернення: 25.10.2025).
18. Pettersson, L. E. (2018). Mobile-assisted Learning and Higher-education ESP: English for physiotherapy. *Lingua Posnaniensis*, 60 (1), P. 81–94. URL: <https://doi.org/10.2478/linpo-2018-0006> (дата звернення: 21.08.2025).

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.10.2025
 Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 28.11.2025
 Дата публікації: 19.12.2025